Največji slovenski dnevnik v Združenih državah
Velja za vse leto $6.00
Za pol leta $3.00
Za New York celo leto . $7.00
Za inozemstvo celo leto $7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876 — Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the PostOffice at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879 — TELEFON: CORTLANDT 2876

NO. 216. — ŠTEV. 216. — NEW YORK, FRIDAY, SEPTEMBER 14, 1928. — PETEK, 14. SEPTEMBRA 1928. — VOLUME XXXVI. — LETNIK XXXVI.

Nemčija vztraja pri izpraznitvi Porenja.

NEMŠKI KANCLER MUELLER JE PRESENETIL VES SVET

Nemški kancelar Mueller je izigral v Ženevi trump karto, ter pokazal dogovor, podpisan od Wilsona, Clemenceauja in Lloyd George-a, tikajoč se izpraznitve porenske zemlje.

BERLIN, Nemčija, 13. septembra. — Oficijelna časnikarska poročila iz Ženeve kažejo, da bo Nemčija najbrž malo pridobila pri sedanjih konferencah velesil glede Porenske. Došla poročila kažejo, da vztraja vsaka dežela pri svoji dobroznani poziciji in da poudarja Francija tako kot prej skupnost med porenskim vprašanjem, vojno odškodnino in zavezniškimi dolgovi. Nemčija ne more odobriti tega stališča. Nemška vlada je pogosto ponovila, da je vprašanje Porenske popolnoma neodvisno od mednarodnih finančnih zadev.

Poroča se, da bo kancelar Mueller kmalu odpotoval iz Ženeve, da se posvetuje z zunanjim ministrom Stresemannom v Baden-Baden.

ŽENEVA, Švica, 13. septembra. — Francoski zunanji minister Briand je kanceliral svoje nameravano potovanje v Pariz h kabinetni seji, da prisostvuje danes drugi konferenci sil glede vprašanja izpraznenja Porenske.

Po prvi konferenci je bilo objavljeno sporočilo, ki ni vsebovalo ničesar drugega kot to, da so se pričeli razgovori glede izpraznenja Porenske in da se bo z njimi nadaljevalo v četrtek.

Glede dosedanjih pogajanj je pronicalo le toliko, da je kancelar Mueller izjavil, da je Nemčija zadostila svojim obveznostim na temelju Versaillske mirovne pogodbe in da vzbuja nadaljno vzdržanje čet na nemških tleh med prebivalstvom sovražno razpoloženje.

Briand je odgovoril, da se ne more Francija brez odškodnine prej umakniti iz zasedenega ozemlja kot določeno v mirovni pogodbi, in zastopnik Anglije, lord Cushendun, mu je pritrdil.

Mueller je odvrnil, da ne more biti nobenega govora o denarni odškodnini, dokler ni določena skupna svota, katero mora plačati Nemčija zaveznikom.

Izjavil je tudi, da ne more Nemčija principijelno priznati, da je izpraznenje Porenske spojeno z vprašanjem vojne odškodnine.

ŽENEVA, Švica, 13. septembra. — Tekom pogajanj je baje pokazal kancelar Mueller zastopnikom velesil od Woodrow Wilsona, Clemenceauja in Lloyd George-a podpisani dokument, ki je oficijelna interpelacija člena 431 Versaillske mirovne pogodbe. Opirajoč na ta dokument so Nemci stavili svojo zahtevo glede izpraznitve Porenske.

Na kratko rečeno se glasi v dokumentu, da bodo okupacijske čete takoj umaknjene, če bo Nemčija še pred potekom 15-letne okupacijske dobe, zadostila vsem svojim pogodbenim obveznostim.

Če bo nudila Nemčija dokaze svoje dobre volje in zadovoljiva jamstva za vzdržanje svojih obveznosti, bodo prišli zavezniki že preje do dogovora glede izpraznenja.

Dokument nosi datum 16. junija 1919.

Ubogi Alfred Smith Hoover.

BOSTON, Mass., 13. septembra. Sin, ki je bil rojen včeraj zvečer Mr. in Mrs. Hoover, je bil imenovan Alfred Smith Hoover. Stariša sta demokrata.

Tunney se bo v kratkem poročil.

PARIZ, Francija, 13. septembra. Gene Tunney se bo v par tednih poročil v Parizu ali nekje v okolici. Načrti, da bi se vršila poroka v Ameriki, so bili izpremenjeni.

Italija opustila vsa poizvedovanja.

RIM, Italija, 13. septembra. — Stefani poročevalna agentura je objavila danes, da so bile odpoklicane vse ladje, ki opravljajo službo v vodovju pri Špicbergih.

Iz tega se sklepa, da je opustila laška vlada vsa poizvedovanja po preživelih ponesrečene Nobilove ekspedicije.

Nobilova ladja Citta di Milano bo v pričetku prihodnjega tedna odplula s Špicbergov.

Ruska ladja "Krasin" pa vztraja še vedno na severu ter nadaljuje s preiskavanji.

ŽENSKA V VLOGI MOŠKEGA

Namaškerala se je ter živela kot zakonski mož deset let, nakar je "žena" umrla ter je prišlo razkritje radi adoptiranega dečka.

SAN FRANCISCO, Cal., 13. sep. Celih dva in trideset let je nastopala Frances Korn kot moški. Pred petnajstimi leti se je poročila z neko drugo žensko, v čudni zvezi tovarišije. Živela sta skupaj kot mož in žena in nekaj časa pozneje sta adoptirala dečka.

Nato je umrla njegova "žena" pred petimi leti. Pustila je za seboj žalostnega "moža", kojega edini interes na svetu se je osredotočeval krog malega dečka.

Včeraj pa je bila razkrita ena najbolj čudnih povesti oblastim San Francisca, v tikajoča se resničnega spola Frank Korna, kajti dognali so, da je ženska, v veliko presenečenje vseh njenih prijateljic.

Tajnost je izdala Mrs. Frances Kloeker, stara devetdeset let, stara mati maškeradnice.

To je bilo zelo proti njeni volji, kajti ona je ohranila resnico zase vsa ta leta. Prišel pa je čas, ko je čutila, da mora govoriti, da reši samo sebe ter adoptiranega dečka Bernarda, ki je sedaj star enajst let, pred okrutim ravnanjem svoje vnukinje.

Vsled tega razkritja je Mrs. Kloecker danes izraza strahu, da je Frances Korn najbrž izvršila samomor, ker je izginila takoj po razkritju njene prevare in niso več slišali o njej.

Razkritje je prišlo na naslednji način:

Mrs. Kloecker se je pritožila pri Družbi za varstvo pred krutostjo napram otrokom. Uradnik Mills je dobi pozivnico za Frank Korna ter odšel, da preišče zadevo. Našel je družino treh skupaj.

— Ona je ženska, — je rekla stara mati, ki je zbrala dovolj poguma, da se oglasi.

Mills je bil presenečen, a je izročil domnevanemu očetu pozivnico, naj nastopi danes v policijskem glavnem stanu.

Ko se ni Korn pokoril pozivnici, je odšel Mills zopet na dom ter izvedel ostalo povest od stare matere.

200 angleških delavcev zapustilo canadska žitna polja.

WINNIPEG, Man., 13. septembra. — Nadaljnih dvesto iz Anglije importiranih poljedelskih delacev je nastopilo povratno potovanje v Anglijo. Wales in Škotsko, ker niso mogli še nadalje prenašati naravnost groznih metod izkoriščanja canadskih veleposestnikov. Vsega skupaj so privedle canadske železnice semkaj kakih 8500 delavcev, da pomagajo pri žetvi.

Že poprej se je vrnilo 6000 delavcev nazaj v svojo domovino, ker so izvedelo, da ne nastopajo tukaj ž njimi kot z ljudmi, temveč hujše kot z živino. Priseljeniške oblasti so odklonile vsako odgovornost ter naprtujejo železniški upravi krivdo radi razmer, kot jih je našel član parlamenta, David Kirkwood, ter jih opisal pred priseljeniško komisijo.

HOOVERJEVI NASPROTNIKI SE VRAČAJO V NJEGOV TABOR

Povratek prejšnjih skrajnih nasprotnikov Hooverja v tabor republikanskega kandidata predstavlja važno točko narodne kampanje. — Bivši nasprotniki skušajo utajiti svoje prejšnje stališče.

WASHINGTON, D. C., 13. septembra. — Brez ozira na blatenja, je razvila predsedniška kampanja tudi svoje humoristične strani. Med smešnimi prizori je bilo tudi paradiranje skrajnih nasprotnikov Hooverja pred konvencijo v Kansas City, ki so prešli sedaj v Hooverjev tabor.

Med njimi je senator Jim Watson iz Indiane. Pred konvencijo je bil Watson eden mojstrskih duhov "zaveznikov", ki so skušali zadržati Hooverja. Sedaj pa trdi, da ni rekel on, osebno, nikdar ničesar proti Hooverju. Nadaljni je Carmi Thompson iz Ohija, ki je vodil kampanjo senatorja Willisa proti Hooverju in ki je sedaj zakladničar ohijskega republikanskega komiteja.

V zvezi s tem so nekateri republikanci vznemirjeni radi poročila, da namerava republikanski narodni komitej izdati pamflet z naslovom: Kaj ste rekli?

Vseboval bo kvotacije iz govorov prejšnjih sovražnikov Hooverja, med katerimi so bili, kot se spominja svet, sedanji Hooverjev tovariš, senator Curtis., senator Fess, senator Hoff in prejšnji governer iz Pennsylvanije, Pinchot.

Bodoča politična priljubljenost Speakerja Longwortha je bila ogrožena vsled ohijskih primarnih volitev, pri katerih je bil nominiran za governerja skrajni suhač Cooper.

POLJSKA NAJ DOBI KRALJA

Poljski monarhisti nameravajo proklamirati Pilsudskega poljskim kraljem. — Kongres monarhistov.

VARŠAVA, Poljska, 13. septembra. — Tukaj se je vršil velik kongres monarhistov. na katerem je bilo sklenjeno. naj se proklamira diktatorja Josepha Pilsudskega poljskim kraljem.

Poljski politični krogi ne posvečajo niti kongresu niti temu smešnemu sklepu nobene posebne važnosti.

Monarhisti pravijo, da je bilo na kongresu navzočih 1500 oseb, dočim zatrjujejo njihovi nasprotniki, da ni na vsem Poljskem toliko monarhistov.

V poslanici, ki so jo poslali Pilsudskemu, je bila izražena želja, da bo kmalu zavihrala raz varšavski kraljevski grad kraljevska zastava.

Poskusne vožnje novega "Zeppelina".

FRIEDRICHSHAFEN, Nemčija, 13. septembra. — Če bo ugodno vreme, bo nastopil ogromni vodljivi balon "Graf Zeppelin" dne 15. septembra svojo prvo poskusno vožnjo.

Vožnje se bo udeležilo le moštvo ter tehnični strokonjaki.

Amerikanka na irskem bankovcu.

LONDON, Anglija, 13. septembra. — Amerikanka je bila model za obraz "tipične irske Collen" na novih bankovcih proste irske države.

Sir John Lavery, portretni slikar, ki je dobil nalogo, da naslika simbolično postavo, predstvljajočo irsko ženstvo, je izjavil včeraj, da je izbral svojo lastno ženo, prejšnjo Hazel Martyn iz Chicaga, vdovo Edvarda Troudeau iz New Yorka. Evening News komentira to na sardoničen način ter pravi:

— Amerika je dobila svoj denarni vpliv v drugih deželah.

AZIJA NOVI CILJ BARONA.

BERLIN, Nemčija, 12. septembra. — Baron Huenefeld, lastnik aeroplana "Bremen", ki je poletel iz Irske na Grenley otok, je izjavil včeraj, da bo kmalu skušal poleteti iz Berlina v Azijo preko Carigrada.

On dela sedaj preizkušnje z novim aeroplanom v Berlinu.

ART GOEBEL JE PRVI DOSPEL

Nagrade pa ne bo dobil, ker je med vožnjo pristal. — Dva sta bila pri padcu težko ranjena.

LOS ANGELES, Cau., 13. sep. Na prekokontinentalnem poletu je danes prvi dospel sem Art Goebel, ki pa ne bo dobil razpisane nagrade, ker je moral med vožnjo v Prescott, Ariz., pristati.

Letalca polkovnik William Thaw II. in kapitan John P. Morris sta morala pristati na nekem polju južno od Indianapolisa.

Pri tem se jima je aeroplan popolnoma razbil in oba sta bila nevarno poškodovana.

Goebel se je nahajal v zraku vsega skupaj 23 ur in 50 minut. Sedaj se je že vtrejič proslavil. Zmagal je pri poletu s pacifične obali na Havajsko otočje ter prvi preletel brez pristanka razdaljo med Pacifikom in Atlantikom.

Komunistična zarota v Gorici.

GORICA, Julijska Krajina, 13. septembra. — Tukaj je bilo aretiranih enajst oseb v zvezi z umorom nekega komunista in nekega fašista.

Policija je razkrila obširno komunistično zaroto. V neki podzemski jami so našli veliko množino bomb in strelnega orožja.

Voditelj zarotnikov, neki Iango, je pobegnil v Jugoslavijo.

ČIČERIN JE BIL OGORČEN NAD BRIANDOVIM GOVOROM

Sovjetski zunanji komisar Jurij Čičerin je zelo ogorčen nad govorom Brianda. — Brianda smatra za popolnoma napačno informiranega. — Briand odreku Rusom pravico, da branijo svojo prostost. — Razrednl boj.

BERLIN, Nemčija, 13. septembra. — Sovjetski kmisar za zunnaje zadeve Čičerin je dospel v Stettin na potovanju v neki sanatorij v Nemčiji. Poročevalci so ga vprašali, kakšen vtis je napravil v Rusiji govor francoskega zunanjega ministra Brianda v Ženevi, pred zborovanjem Lige narodov.

Cičerin je izjavil, da more govoriti le osebno zase. On je ogorčen nad agresivnim tonom Brianda naprav sovjetski Rusiji. Briand je baje popolnoma napačno informiran glede vsega, kar se tiče Rusije.

ŽIDOVSKO NOVO LETO

Danes ob solnčnem zatonu se bo pričelo židovsko leto 5689. — Načelniki dobrodelnih organizacij so se zahvalili Židom.

Rošošonah, 5689 židovsko leto se bo pričelo danes zvečer ob solnčnem zatonu.

Pri bližanju konca leta 5688 je izdal Sol Strook, predsednik federacije židovskih filantropičnih društev, ugotovilo na židovsko občino, v katerem se je zahvalil za podporo, katero je nudilo 91 odstotkov članov organizacije.

— Deset dni od Rošošonah do Jom Kipurja, — je rekel, — upoštevajo Židje celega sveta tri glavne čednosti, — molitev, kes in dobrodelnost. Naša naprava se zahvaljuje prispevateljem in prostovoljnim delavcem za njih čas in denar ter jim želi najlepše Novo leto.

Židovske trgovske tvrdke po celem mestu bodo v soboto zaprte in pretežna večina uslužbencev drugih tvrdk bo dobila prost dan, brez izgube plače.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA". NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR DRŽAVAH.

— Rekel je, da smo mi oboroženi. Da, naš narod bo branil svojo prostost proti monarhiji in sužnjstu. Vsak vestni opazovalec ve, da veljajo vsi naši napori le obrambi, in če odreka Briand našemu narodu pravico, da brani svojo prostost, kaže s tem le, da se njegovi resnični nameni obračajo proti naši prostosti.

— Kar se tiče razrednega boja, ve vsak resnicoljuben človek, da nima naša vlada nobenega opravka z razrednim bojem v drugih deželah. Briand je popolnoma napačno informiran. Jaz obžalujem to, a narodi bodo uvideli, da smo resnični prijatelji miru.

Sledil sinu v smrt.

DALLAS, Texas, 13. septembra. Frank Erwin, star 48 let, je padel mrtev na tla, tri pre potem, ko je bil njegov 14-letni sin Frank zdrobljen do smrti od velike skale. Zdravniki so izjavili, da je šok povzročil smrt starejšega Erwina.

Tožba za ločitev odklonjena.

Consuelo Flowertbon Fock, žena Dirk Focka, danskega komponista ter godbenika, je izgubila svojo tožbo za ločitev zakona. Višji sodnik Valente je včeraj odločil, da je postavni dom dvojice na Holandskem in da nimajo krajevna sodišč nikake juridiskcije v tem slučaju.

DENARNA NAKAZILA

Za Vaše ravnanje naznanjamo, da izvršujemo nakazila v dinarjih in lirah po sledečem ceniku:

v Jugoslavijo			v Italijo		
Din.	1,000	$ 18.40	Lir	100	$ 5.90
"	2,500	$ 45.75	"	200	$11.50
"	5,000	$ 91,00	"	300	$16.95
"	10,000	$181,00	"	500	$27.75
"	11,110	$200,00	"	1000	$54.50

Stranke, ki nam naročajo izplačila v ameriških dolarjih, opozarjamo, da smo vsled sporazuma z našim zvezam v starem kraju v stanu znižati pristojbino za taka izplačila od 3% na 2%.

Pristojbina znaša sedaj za izplačila do $30. — 60c; za $50 — $1; za $100 — $2; za $200 — $4; za $300 — $6.

Za izplačilo večjih zneskov kot goraj navedeno, bodisi v dinarjih lirah ali dolarjih dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej z nam sporazumete glede načina nakazila.

IZPLAČILA PO POŠTI SO REDNO IZVRŠENA V DVEH DO TREH TEDNIH

"NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO $1.—."

SAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CORTLANDT 4681

GLAS NARODA
(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)
Frank Sakser, *President* Louis Benedik, *Treasurer*
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado $6.00	*Za New York za celo leto* $7.00
Za pol leta $3.00	*Za pol leta* $3.50
Za četrt leta $1.50	*Za inozemstvo za celo leto* $7.00
	Za pol leta $3.50

Subscription Yearly $6.00

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemši nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnjo bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876

VOLITVE V NICARAGVI

Neko poročilo iz Washingtona se glasi:

"Za volitve v Nicaragvi je vse preskrbljeno, da se bodo mirno in redno vršile.

No, oglejmo si nekoliko te priprave.

V prosti, narodno-samostojni in neodvisni republiki Nicaragvi se bodo vršile dne 4. novembra predsedniške volitve.

Dasi ni nicaraški parlament pooblastil Združenih držav, da bi se vmešavale v nicaraške zadeve, je Washington prevzel vse priprave.

Čitateljem je znano, kako je prišlo do tega. Ameriške čete so zasedle malo republiko ter uvedle v nji strahovlado.

Priprave za volitve so pa sledeče:

Sedaj je zavladala v Nicaragvi prohibicija. Republika sicer nima nobene postave, ki bi prepovedovala izdelovanje ali prodajo alkoholnih pijač, toda ameriške oblasti so sklenile svoje varovance osrečiti z blagoslovi suše ter so enostavno odredile, da je od 10. septembra do 4. novembra prodaja alkohola prepovedana. Vse gostilne morajo biti zaprte in kdor ne bo tozadevne določbe izpolnjeval, bo strogo kaznovan.

To je bila pa samo ena varnostnih odredb. Pred dvema dnevoma je bilo sporočeno, da mora biti pred 23. septembrom razpuščena lokalna policija in carinska garda. Stražniki morajo izročiti orožje narodni gardi, ki je pod absolutno ameriško kontrolo. Njeni častniki so Amerikanci, poveljuje ji pa ameriški major. Teh dvatisoč narodnih gardistov bo opravljalo policijsko službo v notranjosti dežele, dočim bodo ameriški mornariški vojaki kontrolirali vsa večja nicaraška mesta.

Kako je pa za volitve preskrbljeno? Inštaliranih je bilo šesto ameriških volilnih uradnikov. Ti uradniki tvorijo štab centralnega volilnega urada, predsedujejo trinajstim departmentom in 351 okrajem. Če ta sila ne bo zadostovala, jo bo mogoče izpopolniti z rezervo.

Teh šesto uradnikov se nahaja že štiri mesece v Nicaragvi, kjer se v šolah uče španščine, da bodo lahko vodili posle v španskem jeziku. Poleg tega se skušajo poglobiti v nicaraški volilni sistem.

Nadalje so tam še trije civilni svetovalci, ki dobivajo po sedem dolarjev na dan. Istotoliko plače dobivajo predsedniki departmentov. Da je treba vse te ljudi tekom štirih mesece trajajočega šolanja v "neodvisni, prosti in samostojni" republiki Nicaragvi plačati, ni treba posebej omenjati.

Plačajo jih seveda Nicaražani.

Toda to še zdavnaj ni vse, kar nameravajo ukreniti, da bodo volitve v vseh ozirih poštene.

Tekom primarnih volitev bodo zrakoplovi oskrbovali zvezo med volilnimi okrožji in narodno volilno oblastjo.

Sestavljen je bil posebni signalni kod, da se ne bo mogel nepozvani poglobiti v tajnosti svobodnih volitev.

Tudi živila in municijo bodo dobavljali zrakoplovi.

Če bi ne bilo vse to neizmerno žalostno, bi rekli, da je smešno.

Le pomislite: mogočne Združene države so poslale v Nicaragvo armado uradnikov in armado mornariških vojakov ter celo množino zrakoplovov, da se bodo volitve izvršile na pošten način.

KIP COMMANDERJA BYRDA

slavnega polarnega raziskovalca, Enico Glicenstein.

je izdelal znani newyorški kipar

Novice iz Slovenije.

Umrli so v celjski javni bolnici.

29 avgusta: Elza Vrhnjakova, 5. letna hčerka delavca iz Celja; 30. avgusta: Marija Andrinkova, 52. letna žena progovnega delavca iz Levca; Alojzija Čuklova, 4-letna hčerka posestnika od Sv. Štefana, za grižo; Ana Petauerjeva, 64-letna vdova iz okolice Šmarja, za grižo, in 31. avgusta Marija Volovškova, 31-letna žena posestnika od Sv. Štefana, za grižo.

Nesrečna pijanost.

Sprevodnik tovornega vlaka je zvečer opazil tik pred odhodom iz Žalca v nekem z lesom naloženem vagonu kakih 30 let starega moškega in ga je prepodil iz vagona. Ko je vlak dospel v Petrovče, ga je zopet opazil v drugem z lesom naloženem vagonu. Ob enem je sprevodnik opazil, da je v prtljažnem vagonu odtrgana zalivka. Ker se mu je zdela vsa stvar sumljiva, je spravil zastojkarja v službeni voz in ga v Celju izročil policiji.

V prometovni pisarni je možak izjavil, da je popival ves dan v Žalcu in zamudil osebni vlak. Ker se je hotel na vsak način še ta večer pripeljati v Celje, se je hotel poslužiti tovornega vlaka. Z odtrgano zalivko nima nobenih stikov in je le pijanost kriva, da se je izpozabil. Plačal je vozni listek in predpisano globo in odšel za eno skušnjo bogatejši.

Nesreča v valjčnem mlinu.

30. avgusta dopoldne se je podala Marija Aljančičeva, soproga velepeposetnika in mlinarja na Bistrici pri Podbrežju, v valjčni mlin, da tam popravi neko malenkost, ki ni bila v redu. Prijela je za neko vrvico, a nesrečno naključje je hotelo, da so jo v istem hipu prijeli valji in ji potegnili desno roko med valjarje. Aljančičeva je obupno zavpila na pomoč, toda v šumu, ki vlada v mlinu, je nihče ni slišal, sama pa se tudi kljub vsem naporom ni mogla rešiti. Tako je držala roko vso zmečkano dve uri med valjarji in ležala polnezavestna, trpeč strašne bolečine, poleg valjarjev na tleh.

V takšnem položaju so jo končno našli člani družine, ki so gospodinjo pogrešili, ker ni bilo malice ob pravem času. Poškodovani gospodinji so obvezali zmečkano roko ter ranjeno naložili na voz in jo odpeljali v Kranj k zdravniku, odtod pa z avtom v ljubljansko bolnico. Štirje prsti so popolnoma zdrobljeni. Gospodar Aljančič, ki se je bil zjutraj odpravil z doma po opravkih v Ljubljano, se je vrnil popoldne domov, in se je moral ves prestrašen po presenetljivem poročilu o nesreči svoje žene vrniti nazaj v Ljubljano.

Nesreča Aljančičeve je vzbudila med prebivalstvom splošno sočustvovanje.

Grozna žrtev elektrike.

31. avgusta se je bliskoma raznesla po Kranju vest o smrtni nesreči nekega zidarskega delavca, katerega je usmrtil električni tok pri obnavljalnih delih fasade dvonadstropne hiše veletrgovca Ivana Savnika. Takoj se je nabrala na licu mesta nesreče pred poslopjem na Glavnem trgu ogromna množica, ki je bila deloma priča pretresljivih prizorov.

Pri renoviranju pročelja Savnikoveka poslopja je bil zaposlen tudi Vekoblav Ahec, 27-letni zidarski delavec, doma iz vasi Grohot, občina Desenič v podgrajskem srezu ob hrvatsko-štajerski meji.

Kmalu po pričetku dela okrog 7.40 zjutraj je prinesel Ahec na leseni oder v prvem nadstropju zidarju Gorjancu neko orodje. Nato se je odstranil in odšel proti koncu odra, mimo katerega so bile v višini ograje napeljane tri žice es električnega toka s skupno napetostjo 380 voltov. Tu se je Ahec menda sklonil naprej, pri tem pa je bržčas malo mahnil in zagrabil brez pomisleka z desno roko za žico. Prišel je v dotiko z električnim tokom, ki ga je močno pretresel, nakar je Ahec očividno v prestrašenosti pograbil še z levo roko za žice. Takoj onesveščen je obstal naslonjen na žice, katerih so se roke krčevito oklenile. Na njegov prvi krik so sodelavci spričo groznega prizora obstali kakor nemi. Truplo Aheca se je stresalo v krčevitih sunkih, zaradi prežga ne kože se je kadilo izpod rok. Končno je vendar pristopil neki delavec in Aheca pograbil okrog pasu, da bi ga odtrgal od žic. Razumljivo je, da je bilo to prizadevanje brezuspešno in skrajno opasno. Poteklo je tako že več minut, spodaj pod odrom so se trumoma zbirali ljudje, ki so morali biti priče groznemu prizoru na odru. Nato je končno na nasvet nekaterih pograbil delavec sekiro, s katero je pretrgal žice in tako ustavil električni tok. Šele sedaj se je posrečilo osvoboditi Aheca.

Došli zdravnik dr. Bežek je poskušal nekaj časa z umetnim dihanjem, vendar pa je bila vsa pomoč zaman.

Dva nepojasnjena umora.

V obmejni prekmurski vasi Središču so kmetje te dni našli kakih 50 korakov od madžarske meje 29-letnega kmečkega sina Ludovika Pocoka ustreljenega. Krogla mu je prodrla tilnik in izstopila spredaj na čelu. Sum je padal na Pocokovo ženo Ilono in njenega očeta gozdarja Batova, ki se zdaj nahajata v preiskovalnem zaporu v Murski Soboti.

Zaenkrat je ta umor še popolnoma nepojasnjen. Enako predstavlja za preiskovalne oblasti zagonetko roparski umor, ki je bil izvršen v bližini Ljutomera pretekle dni in čigar žrtev je 17-letni Viktor, sin Fr. Podplatnika, posestnika, mesarja in trgovca z živino v Sojancih.

Imenovanega dne je Podplatnik, ki mu je bil Viktor desna roka pri njegovih kupčijah, poslal sina z nakupljenimi teleti v Ljutomer da jih preda kupcu iz Avstrije. Drugi dan bi imel priti k izplačilu Viktor ali oče. Viktor se je zato okoli petih popoldne odpravil iz Ljutomera po okrajni cesti s kolesom proti Sv. Tomažu. Ker pa se zvečer ni vrnil domov, so domači mislili, da je ostal v Ljutomeru da drugi dan dvigne denar. Toda tudi drugega dne so ga pričakovali zaman. Bili so sicer v skrbeh zanj, ali pomirili so se z dejstvom, da je Viktor trezen, miren in popolnoma zanesljiv ter da je šel z dvignjenim denarjem nakupovat živino, da jo postavi na sejem pri Sv. Duhu na Stari gori. Tja sta se peljala tudi oče in mati.

Na mesto veselega svidenja pa sta doživela razočaranje in navdala ju je najstrašnejša slutnja zaradi Benjamina.

Odpeljala sta se v Ljutomer, da javita izginotje sina oblastim in nato orožništvu pri Sv. Tomažu. Te dni se je podal orožniški komandir Žlender s sorodniki iskat pogrešanega. Preiskali so šumo ob okrajni cesti, kjer se je kmet Tomaž Zemljič, po domače Belišarov izrazil, da je slišal par strelov. In res so samotnem kraju gozdovja našli pogrešanega Viktorja, od več strelov zadetega mrtvega. Da je zločincu bilo samo za denar sledi iz tega, ker je pustil kolo pri svoji žrtvi in oboje odvlekel s ceste v gozd. Na svoj račun pa zločinec ni prišel, kajti fant je imel pri sebi baje le okoli 100 Din., ker v Ljutomeru ni dobil denarja in se je že okrog 6. ure vračal proti domu.

Zagoneten umor Beogradu.

18. avgusta zjutraj je zaslišal službujoči stražnik v Beogradu v bližini "Narodne kuhinje" obupne klice: "Lopovi! Ubijalci! Žandarji, na pomoč!" Službujoči orožnik ni dolgo premišljeval, temveč je takoj priklical s piščalko nekaj svojih tovarišev, nakar so vsi skupaj odhiteli v smeri, od koder so prihajali klici na pomoč.

Ko so orožniki prispeli pred omenjeno kuhinjo, sta jih na cesti pred hišo pričakovala dva mladeniča jih odvedla v kuhinjo. Nudil se jim je strašen prizor. Na preprogi je ležal lastnik kuhinje Nufrija Siljanović, ves oblit s krvjo. Imel je na več krajih razklano in zdrobljeno lobanjo, iz katere so se razlezli možgani. Očividno je bil Siljanović umorjen s sekiro.

Orožnikom sta mladeniča, ki sta jih pričakovala pred hišo in ki sta klicala na pomoč, izjavila, da sta zvečer legla spat na posteljo za platnenim zastorom. Kmalu za njima je prišel spat tudi lastnik kuhinje Siljanović, ki je popreje še pospravljal in pomival posodo. Jedva so vsi trije dobro zaspali, že jih je prebudil žvenket šip, ki so padle iz okna. Dvignili so se na posteljah, da bi videli, kaj da se je zgodilo. V tem trenutku pa se je pred njimi v temi pojavil neznan moški, visoke, močne postave, ki je vlomil v kuhinjo skozi okno. S sekiro je razklal gospodarju Silja-noviču glavo, ker se mu je ta hotel postaviti v bran. Ona dva sta morala pa molče gledati, sicer bi se jima zgodilo isto. Šele po roparjevem odhodu sta se upala na cesto, kjer sta pričela klicati na pomoč. Policija pa izpovedi mladeničev ni verjela, ker sta se med pripovedovanjem zaplela v razna protislovja. Pridržali so ju v policijskih zaporih.

Aretirali so tudi umorjenčevega brata Uroša in njegovega strica Sofronija Gjorgjevića.

Zaenkrat še niso mogli najti pravega storilca, nedvomno so pa vsi štirje aretiranci udeleženi pri umoru.

Zanimivosti iz Jugoslavije.

Če se deca igra s puško.

18. avgusta popoldne so se igrali v Delnicah v Gorskem Kotaru otroci na travniku kraj ceste. Med njimi je bil 15-letni Josip Gašparac. Nenadoma se je spomnil, da ima oče doma na steni veliko lovsko puško, s katero bi se bilo prav prijetno igrati. Odhitel je po njo in se kmalu vrnil na travnik. Deček je bil prepričan, da ni nabita. Snel jo je z rame in se tako dolgo igral z njo, da se mu je nenadoma sprožila in ga je zadel naboj v prsa. Deček se je zgrudil, močno krvaveč iz neštetih ran, nezavesten na tla. Prepeljali so ga starši z brzovlakom v zagrebško bolnico, kjer je bil mladi ponesrečenec takoj opriran. Zdravniki dvomijo, da bi ozdravel.

Dopis.

Library, Pa.

Jaz in vsa moja družina se prav iz srca zahvaljujemo za poslano podporo. Zelo smo je bili veseli in potrebni. Zelo me je že skrbelo, kako bom otroke poslal v šolo, ker niso imeli ne obleke in ne čevljev. Tudi stanovanje sem moral plačati. Še enkrat se vam lepo zahvaljujemo vsem skupaj.

Alojzij Zmrzel.

ŠUBLJEV KONCERT.

Član ljubljanske opere, baritonist Anton Šubelj, priredi dne 15. septembra koncert v dvorani Slovenskega Doma, 36 Danube St., Little Falls, N. Y. Pričetek točno ob osmi uri zvečer.

Upati je, da se bodo koncerta udeležili vsi tamošnji rojaki.

OBISK.

V New York je dospel z družino Mr. J. Cimerman iz West Park, Ohio. Ogledali so si velemesto in njega zanimivosti, zvečer pa odšli na Coney Island. V naše uredništvo je prišel s svojim sinom ter rekel: — Sem čakal in čakal, da bo prišel Bobek k meni po naročnino, ker ga pa ni hotelo biti, sem jo sam prinesel. Tukaj imate šest dolarjev za eno leto.

Uglednemu rojaku ter njegovi družini želimo obilo zabave ter srečno potovanje.

ZAKAJ SO NAŠE POŠILJATVE NAJCENEJŠE IN NAJHITREJŠE?

KER JE NAŠ PROMET NAJVEČJI IN KER SO NAŠE ZVEZE V STAREM KRAJU NAJBOLJE VPELJANE!

Učobnosti, ki izvirajo iz poslovanja v velikem obratu, pridejo našim strankam v korist.

Naši stroški za posamezna nakazila so manjši, vsled česar so cene pri nas nižje kot pri agentu ali zavodu, ki mora poslati Vaše nakaznice v izvršenje v New York.

Hitrost našega poslovanja je nedosegljiva, radi našega velikega prometa lahko vzdržujemo tako obširne zveze, da se posveča našim nalogom največjo pozornost.

Naše denarne nakaznice odpošljemo z vsakim brzoparnikom, ki odpluje iz New Yorka — toraj brez zamude in nadaljnega poročevanja.

Naše cene so objavljene dnevno v listu "Glas Naroda".

Za zneske nad $200.— računamo primerno nižje cene, katere Vam rado volje sporočimo predno nam pošljete nalog.

Mi imamo največ poslov s strankami izven New Yorka, kar dokazuje, da se lahko okoristi z našim poslovanjem vsak, pa najsibo še tako daleč proč od poslovnega središča Amerike.

Pošljite toraj Vaše prihodnje denarne pošiljatve nam v izvršitev.

SAKSER STATE BANK
82 CORTLANDT STREET, NEW YORK

Peter Zgaga

Ženske so čudne. Posebno nekatere.

Ni dolgo tega, ko sem videl žensko, ki je bila stara šestdeset let. Šestdeset let je bila stara, toda človek bi ji kvečjem petdeset let prisodil. Če jo pa vprašate, koliko je stara, bo rekla, da štirideset. Oblači se tako kot da bi bila stara trideset let, obnaša se pa tako kot da bi bila dvajset let stara.

*

Rojak je pripovedoval: — Da, oženil sem se. Srce mi je reklo: Vzemi jo, pa sem jo vzel.

Prijatelj ga je zavrnil: — Ker si poslusal glas svojega srca, ti oproščam. Toda če bi rekel, da ti je pamet narekovala, da jo vzemi, bi ti rekel, da se ti je zmedlo.

*

Lindbergh, prvi letalec, ki je preletel Atlantiški ocean, je skoro pozabljen.

Toda priznati se mora, da mu je svoj čas posvečalo časopisje večjo pozornost kot marsikateremu človeku.

Sama sreča, da je letel sam preko oceana. Če bi ga naprimer kaka ženska spremljala, bi bilo njegovo ime le parkrat omenjeno, dočim bi časopisi spremljevalki še danes peli slavo.

*

Lepa mlada gospa je imela lepo mlado služkinjo. Nič hudega ji ni bilo pri nji.

Nekega dne sta sedeli obe zamišljeni v sobi.

Gospa je bila v knjigo poglobljena, služkinja pa v šivanje.

Tako sta bili zamišljeni, da nista slišali gospoda, ki je vstopil.

Šele, ko je izrekel besede: — Dober dan, dragica, kako se imaš? — sta se vzdramili iz zamišljenosti.

In obe naenkrat sta odgovorili: — Hvala lepa, dobro.

*

Sodnik je rekel obtožencu: — Kaj lahko navedete v svoj prilog?

Obtoženec: — Jaz sem bil popolnoma trezen, gospod sodnik, in nisem vedel, kaj delam.

In sodnik je obtoženca oprostil.

*

Neki newyorški politik je izjavil: — V sedanji prohibicijski kampanji bi bilo bolj potreba poudarjati prosperiteto kot pa prohibicijo.

Pravzaprav prosperiteto prohibicije bi bilo treba spraviti v ospredje.

*

Romunska kraljica vdova se bo poročila. Vzela bo baje nekega ameriškega milijonarja.

S tem se bo seveda precej ponižala. Toda kaj se hoče. Živimo pač v takih časih, da je človek pripravljen, za dolar marsikaj storiti, za milijon dolarjev pa vse.

*

Žid je potoval po Španiji.

Bil je v kupeju sam s španskim potnikom, ki je začel med vožnjo večerjati.

Jedel je svinjino in iz vljudnosti se je obrnil k židu, rekoč: — Izvolite pokusiti?

— Hvala, — je odgovoril žid. — Sem žid in svinjine ne smem jesti.

Po večerji je Španec odmašil steklenico vina.

— Morda izvolite kozarček vina? — je vprašal žida.

— Hvala, vera mi prepoveduje piti.

— Ali veste, da me s tem žalite? — se je razjezil Španec.

— Ne morem pomagati.

Španec je potegnil iz žepa nož in ga nastavil židu na prsa.

— Če nočete piti vina, vas zabodem.

Žid se je napil. Španec se je začel opravičevati: — Oprostite, morda sem šel predaleč, toda upam, da niste hudi name.

— Ne, nisem hud, toda nož bi bili lahko potegnili z žepa že pri svinjini.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

ALPHONSE DAUDET:

ZVEZDE

(Pripoved provencalskega pastirja.)

V času, ko sem posel živino na Luberonu, sem živel s svojim psom Čuvajem in s svojimi oveami po cele tedne sam na pašniku, in nisme videl žive duše. Zdaj pa zdaj je morda prišel mimo puščavnik z Mont-de-Urea, ki je iskal zdravilnih zelišč, ali pa sem zagledal črn obraz kakega oglarja s Piemonta; toda to so bili preprosti ljudje, ki so se v samoti privadili molku in odvadili govora ter niso vedeli prav ničesar o vsem, kar so govorili spodaj v vaseh in mestih. Zato sem bil prav vesel, ko sem vsakega petnajstega zaslišal na strmi poti zvonce mule z naše pristave, ki mi je donašala živež za drugo polovico meseca, in ko sem opazil, kako se iznad obronka polagoma prikazuje radosten obraz hlapca s pristave ali pa rdeča avba stare tete Norade. Morala sta mi pripovedati o vsem, kar se je zgodilo novega zdolaj v vaseh, koliko se jih je rodilo in koliko poročilo; najbolj pa me je zanimalo, kaj dela hči mojih gospodarjev, naša gospica Štefaneta, najlepša od vseh deklet, kar jih je bilo deset milj naokoli. Delal sem se, kakor da mi ni nič zanjo in zraven poizvedoval, ali mnogo zahaja na veselice in na vasovanja in če ima še vedno novih snubcev. In če bi me kdo vprašal, kaj sem se brigal za take stvari jaz, revni gorski pastir, bi mu odgovoril, da mi je bilo takrat dvajset let in da je bila Štefaneta najlepše bitje, ki sem ga videl v svojem življenju.

Ko sem neke nedelje zopet pričakoval svojo hrano za štirinajst dni, se je zgodilo, da so mi jo prinesli zelo pozno. Zjutraj sem si dejal: "Gotovo so se zadržali v cerkvi;" proti poldnevu pa je nastala silna nevihta in mislil sem si, da mula ni mogla iti na pot, ker so bila vsa pota silno slaba. Ko se je proti tretji uri nebo končno razvedrilo in ko se je zabliščala gora v rosi in v solncu, zaslišim med odcejanjem listja in žuborenjem naraslih studencev mulin zvonec, katerega glas se je razlegal tako veselo in vedro, kakor da potrkavajo z vsemi zvonovi na samo Veliko noč. Toda na muli ni bil niti mali hlapec niti stara Norada. Bil je — uganite, kdo? — bila je naša gospica, otroci moji, prava naša gospica, ki je sedela med vrbovimi košarami vsa rdeča od planinskega zraka in svežine, ki je nastala po nevihti.

Mali je bil bolan, teta Norada pa je šla obiskat svojo deco. Vse to mi je pojasnila lepa Štefaneta, medtem ko je stopala z mule, in se opravičila, da se je le zato zakasnila, ker je med potjo zašla. A ko sem jo pogledal tako nedeljski oblečeno, z rožnatimi trakovi in v svetlem čipkastem krilu, se mi je zdela, da se je prej zamudila na kakem plesu, kakor da pa bi iskala pot skozi grmovje. O, ljubka stvarica! Moje oči se je niso mogle nagledati. Res, še nikoli je nisem videl tako od blizu. Pozimi, ko so bile črede v dolini in ko sem prišel zvečer na pristavo večerjat, je šla včasih naglo skozi sobo, ne da bi spregovorila besedico s hlapci; in vedno je bila praznično oblečena ter nekoliko ohola.... Sedaj pa sem bil sam in ona je stala pred menoj! Ali ne bi človek zgubil glavo?

Ko je Štefaneta vzela živila iz košar, se je začela radovedno ozirati okoli sebe. Malo je dvignila svoje lepo nedeljsko krilo, da se ne bi zamazalo, in stopila v stajo. Hotela je videti kot, kjer sem spal, z ovnovno kožo pregrnjeno slamnato ležišče, mojo vrhnjo suknjo s kapuco, ki je visela na zidu, mojo zakrivljeno palico in mojo puško kremenjačo. Vse jo je zanimalo.

"Tukaj torej živiš, ubogček? — Kako ti mora biti dolgčas, ko si vedno sam! Kaj počneš in na koga misliš?"

Najrajši bi bil odvrnil: "Na vas, gospica!" In ne bi se bil zlagal. Toda bil sem tako zmeden, da nisem mogel spregovoriti besede. Mislim, da je to pač opazila in da se je porednica še radovala, ko me je skušala spraviti v še večjo zadrego z novimi zbadljivkami: — "Kaj pa tvoja dobro prijateljica, pastirče, ali te kdaj obišče tu gori? Bi morala biti vsaj kaka zlata koza ali pa ona vila Esterela, ki hodi samo po vrhovih gora.'

In ko je tako govorila, je bila sama podobno vili Estereli, ljubko se je smehljala in se žurila, da čimprej odide, zaradi česar se mi je zdel njen obisk kot čudovita prikazen.

"Zbogom, pastir!"

"Pozdravljeni, gospodična!

In že je odšla ter odnesla svoje izpraznjene košare.

Ko je zginila po strmi stezi, se mi je zdelo, da padajo kamenčki, ki so se valili izpod mulinih kopit, drug za drugim na moje srce. Dolgo, dolgo sem jih poslušal in ostal kakor uspavan do konca dneva in nisem upal ganiti, da ne bi pregnal svojih sanj. Proti večeru pa, ko so pomodrile globeli dolin in ko so se ovce meketajoč prerivale, da bi prišle v stajo, da me v dolini nekdo kliče, in kmalu ugledam našo gospico, ki se pa ni več smejala kakor malo poprej, ampak je vsa drgetala od mraza, strahu in mokrote. Gotovo je pod hribom naletela na Sorgue, ki je narasla po nevihti, in ko jo je hotela na vsak način prekoračiti, bi se bila kmalu utopila. Najhujše pa je bilo to, da v onem nočnem času ni bilo misliti na povratek na pristavo, ker naša gospica za prečno pot ni vedela, jaz pa nisem mogel zapustiti črede. In tako jo je silno vznemirjala misel, da bo morala prebiti noč na planini, zlasti še zaradi tega, ker bodo doma v strahu in v skrbeh zanjo. Tolažil sem jo, kakor sem najbolje vedel in znal:

"Gospodična, saj so julija kratke noči! To je le nesrečen trenutek."

Hitro sem zakuril velik ogenj, da si posuši nogo in krilo, ki je bilo premočeno od reke Sorgue. Nato sem ji prinesel mleka in sira — a mala ubožica ni pomislila niti na ogenj niti na jed. In ko sem opazil velike solze, ki so ji zalivale oči, bi bil najrajši še sam zajokal.

Medtem se je popolnoma znočilo. Na zapadni strani je migljaj še solnčni prah nad robovi planin, zadnji dih dnevne svetlobe. Želel sem, da bi šla naša gospica v stajo k počitku. Svežo slamo sem pogrnil z lepo, popolnoma novo kožo, voščil ji lahko noč in šel sedet ven pred vrata. Bog mi je priča, da me kljub ljubezenskemu ognju, ki mi je buril kri, ni obšla niti ena slaba misel; bil sem samo silno ponosen, ko sem pomislil, da pod mojim varstvom počiva v kotu staje prav zraven radovedne črede, ki jo ogleduje, kako spi, hči mojega gospodarja — dragocenejša in belejša od vseh ostalih ovčič. Še nikdar se mi ni zdelo nebo tako globoko in zvezde tako svetle.

Nenadoma se odpro zamrežena stajina vrata in prikaže se lepa Štefaneta. Ni mogla spati, ker so ovce v sanjah meketale in se obračale, da je nastal šušljaj. Zato je rajši prišla k ognju. Ko sem to opazil, sem ji vrgel preko ramen ovčje krzno, podpihal sem ogenj in tako sva sedela drug ob drugem brez besede.

Če ste kdaj prečuli noč pod zvezdnatim nebom, veste, da se takrat, ko mi spimo, v tihoti in miru zbudi vas skrivnosten svet. Tedaj studenci glasneje mrmorc in nad vodami se užigajo plamenčki. Vsi gorski duhovi svobodni prihajajo in izginjajo; v zraku nastane šuštenje in neopazno šumljanje, kot bi slišal rast dreves in poganjanje trave. Podnevi živijo bitja, ponoči živijo stvari. In če tega nisi navajen, te bo strah. Tudi naša gospica je vsa drgetala od bojazni in se pri vsakem najmanjšem šumu stiskala k meni. Nenadoma se razlegne zategnjen, melanholičen krik z ribnika, ki se je svetil v nižini in valujoč pride do naju. V istem trenutku je zažarel nad najinima glavama v isti smeri, krasen zvezdni utrinek, kakor da bi imela ona tožba, katero sva pravkar slišala, luč s seboj.

"Kaj je to?" me potiho vpraša Štefaneta.

"Duša, ki gre v nebesa, gospica;" in prekrižal sem se. Tudi ona se je prekrižala in ostala nekaj časa popolnoma mirna z v nebo obrnjenim obrazom.

"Torej je res, pastir, da ste vi vsi čarovniki?"

"Nikakor, gospodična! Toda mi živimo bliže zvezd in bolje vemo, kaj se godi na nebu, kakor pa ljudje v ravnini."

Še vedno je gledala v višave, glavo si je podprla z roko in se zavila v ovčjo kožo, da je bila kakor kak nebeški angelček.

"Koliko jih je! Kako krasne so! Še nikoli jih nisem toliko videla! Ali veš njihova imena, pastir?"

"Kako ne bi vedel, gospodična! Vidite, baš nad nama je Pot sv. Jakoba (rimska cesta). S Francoske pelje naravnost proti Španiji. Začrtal jo je sv. Jakob Galicijski, da bi pokazal pot hrabremu Karlu Velikemu, ko se je bojeval s Saraceni. Malo naprej vidite Voz duš (veliki medved s štirimi lesketajočimi osmi). One tri zvezde spredaj so Tri živali in ona čisto majhna nasproti tretji je Voznik. Ali vidite vse naokoli dež padajočih zvezd? To so one duše, katerih dobri Bog ne mara v nebesa.... Malo niže so Grablje ali Trije kralji (Drion). To je naša ura. Samo nanje sem pogledal in dobro vem, da je že minila polnoč. Še niže, vedno proti jugu, se sveti Ivan Milanski, bakljonoša zvezd (Sirius). Poslušajte, kaj pripovedujejo pastirji o tej zvezdi. Pravijo, da so bili neke noči Ivan Milanski, Trije kralji in Gostosevci (Peljada) povabljeni na svatbo k neki prijateljski zvezdi. Gostosevcem se je najbolj mudilo, zato — pravijo —so šli prvi na pot in so krenili visoko. Poglejte jih tam zgoraj, prav na dnu neba! Trije kralji so jo rezali malo niže in so jih dohiteli; ali ta nemarni Ivan Milanski, ki je predolgo spal, je zaostal daleč za njimi, in da bi jih ustavil, je jezen zagnal vanje palico. Odtod je tudi še drugo ime Treh kraljev, namreč Palica Ivana Milanskega.... Toda najlepša od vseh zvezd, gospica, je naša Zvezda pastirjev, ki nam sveti ob zori, ko izženemo žrede, in zvečer, ko jo vrnemo. Pravimo ji tudi Magnelona, lepa Magnelona, ki teče za Petrom iz Provence (Saturn) in se vsakih sedem let z njim poroči."

"Kako, pastir, kaj se tudi zvezde ženijo?"

"Seveda, gospica."

In medtem, ko sem ji skušal razložiti kake so te ženitve, sem začutil, kako se nekaj svežega in mehkega nalahko spušča na mojo ramo. Bila je njena glavica, ki ji je postala težka vsled zaspanca in se je naslanjala name s prijetnim šumljanjem trakov, čipk in valujočih las. Tako je ostala in se ni ganila, dokler niso začele bledeti zvezde na nebu, kor jih je zbrisal vstajajoči dan. Na dnu svojega bitja sem bil nekoliko vznemirjen in sem jo motril, ko je spala, vendar me je sveto čutilila ona jasna noč, ki me je navdajala samo z lepimi mislimi. Okrog naju so nadaljevale zvezde svojo mirno pot, poslušne kakor velikega črede in včasih se mi je zazdelo, da je ena teh zvezd, ona najlepša in najsvetlejša, izgrešila pot in se spustila na mojo ramo, da se odpočije in naspi....

(Iz francoščine: Joža Gregorič.)

Vse te podrobnosti ljudske astronomije prevedene iz "Provencalskega almanaha", ki izhaja v Avignonu.

Jugoslavia irredenta.

V Breginju

so dali napraviti s precejšnjimi stroški načrte za občinsko elektrarno. Storili so vse potrebne korake, da se naprava dovoli, ali preprečil jo je občinski komisar. Namesto da bi možak podpiral stremljenja domačinov po gospodarskem napredku, je izposredoval pri oblasti za Breginjce mnenje, da bi jim lahko služila električna napeljava iz oddaljenega Podmelca! To bi bilo vse v rokah tujih podjetnikov in Breginj bi bil odvisen od njih ter bi plačeval Lahom težke tisočake. Elektrarna v rokah domačinov brez koristi za laške žepe se ne dovoli.

Mussolini pa ob prilikah slovesno izjavlja, da uživajo drugorodci enake pravice.

Mešanica narodov.

Fašistični listi iščejo sledove drugih narodnosti med Slovenci in Hrvati v Primorju, hoteč pokazati naše ljudstvo kot mešanico raznih rodov, med katerimi prevladuje italijanski. Izmišljotine pa so tako očitne, da se jim smejejo si izobraženejši Lahi in pri naših vzbujajo le pomilovanje, ker dobro poznajo svojo zgodovino. Nato se treba vprašati: Kako je pa z laškim narodom? Še ni dolgo, ko je izvojal "Piccolo", k enemu svojih številnih člankov o izpremembi priimkov, da ko bi bili pustili Grki, Kelti, Irci, Langobardi, Goti, Arabci, Normani, Nemci, Francozi in Španci za seboj vsi svoje priimke, potem bi sploh ne bilo italijanskih priimkov in moglo bi se govoriti le o mešanici raznih narodov ... **14,329 Italijanov je v Jugoslaviji,** kakor je ugotovilo rimsko zunanje ministrstvo. Pa kričijo, da je vsa Dalmacija italijanska in da zatirani dalmatinski Italijani proseče stegajo roke proti materi Italiji, da bi jih že vendar odrešila! Pri predvojnem ljudskem štetju so avstrijski funkcijonarji našteli v Dalmaciji prebivalstva 634.855 in sicer 610.669, torej 96.19% Jugoslovanov napram neznani manjšini 18,028, torej 2.84% italijanske narodnosti; 0.97% je bilo tujcev. Med temi 18.028 Italijani je več nego polovica potujčencev in par tisoč Hrvatov, ki so bili vsled odvisnosti vpisani za Italijane. Predlanskim je bil v Dalmaciji sedanji "Piccolov" šef-urednik Nordio, ki je poročal, da je v Dalmaciji komaj še šest ali sedem tisoč Italijanov.

Junaštva fašistične obmejne milice.

Te dni so tržaški fašistični listi, pač z ozirom na pohvalo, ki jo je Mussolini izrekel primorskemu fašiju v svojem življenjepisu, ki ga objavlja v inozemskih listih za visok honorar, objavljali dolgovezne slavospeve tržaškemu in ostalemu primorskemu fašizmu, zlasti pa fašistični milici, v prvi vrsti seveda njenemu najvažnejšemu oddelku, obmejenemu. V "slavnem seznamu junaških činov" obmejne milice, ki obsega čas od zime leta 1926 pa do današnjega dne, se navajajo naslednja junaštva teh "neprekosljivih čuvarjev vzhodne meje":

"Dne 4. novembra leta 1926 je bila vržena cev razstrelne žeatine v miličnо vojašnico v Št. Petru na Krasu in je ubila miličnika Kerševana (slovenskega poturico iz Rihemberga, po vsej Vipavski dolini znaega pridaniča) ter ranila dva njegova "tovariša". (Kakor znano, so ta "atentat" izvršili miličniki sami, da so tako imeli povod, da so se znesli nad mirnim slovenskim prebivalstvom zaradi bolonjskega atentata na Mussolinija).

"Nekako ob istem času je miličnik Henrik Piet, ki je bil na patrulji, padel v Sočo in utonil". (Ljudskil glas je govoril o njem, da ni posebno ljubil — vode).

"Dne 4. februarpja 1927 je bil v bližini gradu (pri Št. Petru na Krasu) izvršen atentat na črnosrajčnika Andr. Slugo in Franca Rovino, pripadajoča postojnski kohorti. Črnosrajčnika sta ostala nepoškodovana". (Seveda, ker ni nihče streljal nanju. "Atentat" sta si izmislila sama, najbrž po nalogu svojih "višjih", ki niso mogli priti na sled šempetrskim "atentatorjem", pa so se zato hoteli izkazati s trpinčenjem nedolžnega prebivalstva. Zaradi "atentata" pri Ravnah so se vršile hišne preiskave po vsej okolici in je bilo aretiranih precejšnje število naših ljudi, katere pa so po daljšem času zopet izpustili, ker jim niso mogli dokazati nič hudega).

"Dne 15. majnika 1927 sta bila obstreljevana črnosrajčnika Gino Ciembri in Rudolf Musina (Možina), ki sta bila na patrulji. Miličnik Ciembri je bil težko ranjen". ("Atentat" se je rakril pozneje kot medsebojno razračunavanje med miličniki v — ljubezenskih stvareh).

"Dne 3. julija 1927 sta bila izstreljena dva strela na črnosrajčnika Alfreda Perellija, ki je stal na straži pri Sekih. Perelli je ostal nepoškodovan". (Dokazano je, da je ta črnosrajčnik sam streljal, pač zato, ker mu je bilo ponoči dolgočasno na straži).

"Dne 7. tvgusta 1927 je bila patrulja, ki so jo tvorili čet. Bartoli in črnosrajčnika Cantelli in Trugel, obstreljevana v postojnskem okolišu". (Tudi ta napad je bil popolnoma izmišljen in ni bilo o napadalcih ne duha ne sluha).

"Dne 16. avgusta 1927 je bila patrulja, ki sta jo tvorila črnosrajčnika Viljem Markon in Vinko Stibil, napadena v bližini Ravbarkomande in se je streljalo nanjo s pištolo". (Ker tudi tu ni bilo mogoče najti niti najmanjšega sledu za "napadalci", je jasno, da je bil tudi ta "atentat" izmišljen Črnosrajčnika sta pač hotela dosečі vsaj pohvalo, če ne že odlikovanja za svoje "junaštvo".

"Dne 19. avgusta 1927 je bil ranjen črnosrajčnik Aldo Baroni, ki je stal na straži pri miličnі postaji v Matenjivasi". (Maščevanje iz ljubosumnosti).

"Dne 21. februarja 1928 so neznanci napadli s streli iz samokresov črnosrajčnike iz Sele, ki so bili pri maši. Bili so ranjeni četovodja Trogu in črnosrajčnika Columbano in Cannas, le ta težko". (Bil je fantovski pretep, ki so ga izzvali črnosrajčniki s svojim nesramnim vedenjem za katero so dobili zasluženo plačilo).

"Dne 1. julija 1928 so na cesti Matenja vas—Prestranek neznanci napadli s številnimi streli četovodjo Guida Sabinija in črnosrajčnika Bruta Christoforija". (Tudi ta "napad" pripisuje domače prebivalstvo samim srajčnikom, ki so v večnem boju med seboj ali zaradi službenih stvari ali pa zaradi deklet).

Taka so torej junaštva obmejne milice zaradi katerih jo fašistični listi kujejo v nebesa in ne morejo nikdar dovolj prehvaliti velikanskih njenih zaslug, ki jih ima za obrambo "svetih meja domovine proti zahrbtnemu sovražniku, ki jim preti v vzhoda!"

SLUŽBO DOBI STAVEC

ki zna staviti na stroj in delati forme.

GLAS NARODA,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

PRAV VSAKDO — kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh — MALI OGLASI v "Glas Naroda"

VOJVODINJA IZ YORKA

nadzoruje v Sterling, Škocija, skupino bolniških strežnic.

Tovariš v nesreči, gospod na varnem.

Ruski novinar Nikolaj Šparov, ki je spremljal "Krasina" na vožnji po severnih vodah, kjer so Rusi rešili Mariana, Zappija in Viglierijevo skupino, popisuje značilno obnašanje Zappija, na katerega je svojčas padla globoka senca zaradi Malmgreenove smrti.

"Krasin" je dobil od moskovske vlade povelje, da mora biti pripravljena plovbo v treh dneh. Vsaka druga ladja bi se morala na tako ekspedicijo pripravljati tedne in tedne. Stari poveljnik "Krasina" ni imel poguma in ni hotel prevzeti odgovornosti za ladjo v takih okoliščinah. Zato ga je vlada odstavila in nadomestila z mladim kapitanom Eghijem, ki je šele med 30. in 40. letom.

Prva postaja "Krasina" je bila Bergen, zadnje obljudeno mesto na njegovi poti v severne kraje. Tam so mornarji naložili potrebni premog. Potem se je parnik spustil na odprto morje in kmalu se je posadki prikazala prva ledena gora. Navdala jo je s strahom, a tudi z veličastnostjo.

Vožnja je bila izredno težka. Dne 7. julija je mogel Čuhnovski podvzeti prvi polet. Izkrcali so njegovo letalo in kmalu nato je izsledil Malmgreenovo skupino brez Malmgreena. Značilno je, da je letalo pri startu izgubilo polovico smuči, kar bi lahko imelo za posledico razbitje aeroplana pri pristajanju. Toda med vožnjo so napako popravili in nad "Krasinom" je zasijala zvezda sreče.

Tri ure potem ko je Čuhnovskij odletel, je prišla vest, da je Malmgreenova skupina izsledena. "Krasin" se je nameril naravnost proti poziciji, ki mu jo je bil sporočil letalec. Mariano in Zappi sta mahala z odejo. "Krasin" si je priboril prvo trofejo. Ko je Zapi ugledal rdečo zvezdo "Krasina", je sklical: "Tovariši, tovariši!" Mornarji so njega in Mariana spravili na krov. Tam se je Zappi docela predrugačil. Če ga je kdo ogovoril s "tovarišem", ga je oholo zavrnil, češ, da ni "tovariš", ker je kapitan italijanske kraljevske mornarice. Dejal je, da ga morajo nagovarjati z gospodom....

Zappi in Mariano, ki je imel viki pozabljena. "Krasin" je hitel proti rdečemu šotoru. Viglierijeva skupina se je nahajala v dokaj boljšem položaju kakor prva dva nesrečneža. Možje so imeli dovolj tople obleke, šotor, slamnico, vino in Ceccioni se je s svojimi improviziranimi berglami skakljaje premikal po ledu. Po rešitvi Viglierijeve skupine je prejel "Krasin" celo kopo voščilnih brzojavk. Nekega dne pa je prišlo tudi povelje od Nobila, da je rimski duce vsem udeležencem ekspedicije prepovedal dajati izjave novinarjem....

V Kingsbayu je "Krasin" predal rešenee ladji "Citta di Milano", potem je še moral voditi nemški potniški parnik "Monte Cervantes", ki se je bil pokvaril na vožnji in o katerem je izjavil kapitan, da vzdrži brez pomoči lahko kvečjemu 16 ur v vodi.

"Krasin", ki se pravkar zopet podaja na iskanje Amundsena in tovarišev, stoji pred silno težkimi nalogami. Neglede na to, da je njegov cilj neizvesten, je treba pomisliti, da so tudi možnosti vozarenja po severnem morju v tem času zelo omejene. Treba se je končno zavedati, da se bliža polarna noč z viharji in da bo njena zavesa najbrže za večno zagrnila Amundsena in tajna njegovega nestanka.....

ROPARSKI NAPAD V PREDORU

Na Poljskem v Kielcah se je pripetil pred dnevi čuden roparski napad. V 100 metrov dolgem predoru se je utaborila banditska tolpa in počakala na osebni vlak. Ko je vlak zavozil dovolj globoko v temo, so napadli strojevodjo in ga prisilili, da je ustavil lokomotivo. Nato so se banditi lotili pasažirjev. Tekom 20 minut so oplenili vse potnike in jim odvzeli denar in dragocenosti. Ko je bil napad pri kraju, so se izgubili v temi in jo odkurili. Strojevodja je takoj poljal vlak dalje in naznanil dogodek na prihodnji postaji. Orožništvo išče sledov za razbojniki, toda doslej ni prijelo še nikogar.

Ker so bili vedno in vedo, da bodo tudi v bodoče točno postreženi,

ker so prepričani o varnosti pri nas naloženega denarja,

ker lahko z istim razpolagajo, kadar ga potrebujejo,

ker prejemajo za vloge po 4% obresti, mesečno obrestovanje,

si je izbralo veliko število rojakov po vseh Združenih državah za svoj

GLAVNI STAN

v vseh bančnih poslih

DOMAČO

SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street New York, N. Y.

Njegova žena.

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

3 (Nadaljevanje.)

— Felicitas je jako čudno bitje, mama. Kakšne ideje ima včasih, — je rekla Lora, ki je zmajala z glavo.

— In vrhutega nesramna. Ona govori v znami v takem tonu, kot da bi bili mi odvisni od nje in na ona od nas. Ali si zapazila njen mokanten smehljaj, mama? Jaz mislim, da dosti pretirava, — je rekla Barbka zlovoljno.

Dvorna svetnica je odlično dvignila roko.

— Nikakega razburjenja, Barbka. Dama se ne sme nikdar razburjati. Rajše bi govorila z vama o drugih stvareh. Vedve veste, kakšna upanja spajam z jutršnjo prireditvijo. Rada bi vaju opozorila, da ste zelo pametni. Gospod Ritter občuje pri nas že eno leto. Jaz vem povem odločno, da je ni družine, pri kateri bi bil tako pogosto v gostih kot pri nas, — jaz mislim, brez slovesnih prilik. Meni se zdi, da bi ne bil proti temu, da vzame eno vaju za ženo, če bi se njemu udobno napravilo. Taki gospodje, ki so že prekoračili sredino tridesetih let, so ponavadi tako komodni, da nočejo storiti odločilnega koraka. Torej bodite previdni! In predvsem, — ne nasprotujta druga drugi. Kakorhitro zapazi ena, da se peča z drugo, naj se umakne. Vi veste, Ritter je zelo bogat mož. Cenijo ga za milijonarja! Ni vama treba še posebej reči, da bi bilo za nas vse prednostno, če bi bil Ritter spojen z nami z družinskimi vezmi. Vidve sta stari dvajset let ter je čas, da se poročita.

Sestri sta se poredno kahljali.

— Mama, Ritter je vendar tako strašno dolgočasen, pust, resen in temeljit. Težko je privabiti njega, — je menila Lora.

— Če bi bilo to lahko, bi vama ne dajala nasvetov. Pomislite pa, da imata še vedno priliko napraviti sijajno partijo. Opazila sem, da se redkokdaj peča z damami, ki ne pridejo oanj vpoštev kot žene, razven z vama. Torej bodite previdni in ne zamudite prilike.

— In če nama pride na pot Felicita? — je vprašala Barbka.

Svetnica je zmajala z glavo.

— On jo je že pogosto videl v naši hiši, a ona ni napravila nobenenega utisa nanj. On govori le redkokdaj kako dvorljivo besedo ž njo, dočim se z vama pogosto šali in smeje. Torej bodite pametna, otroka!

S tem je zaključila dvorna svetnica svoje opomine.

*

Drugo poglavje.

Hans Ritter se je umaknil iz družabnega vrvenja, ki je vladalo v obeh dvoranah Šliterjeve hiše. Nikdar ni imel nobenega užitka v velikem drvenju družbe. V svoji trdi in pomanjkanja polni mladosti in mladih letih je postal v svojem srcu samotar, človek, ki najde v v samem sebi dovolj, ker je moral od pričetka najti vse, v samem sebi.

Preje, ko je stal še izven družabnih krogov, katerim je sedaj pripadal, je imel pogosto poželjenje po živahnem pestrem počenjanju. Sedaj pa, ko je zavzemal sijajno postojanko v življenju ter je postal iz lastne moči bogat in neodvisen, je vedel, da ne najde v tem počenjanju nikakega zadovoljstva.

Vsaki pot se je moral premagati, če je sprejel kako povabilo. To je storil le, ker je hotel in prisiliti samega sebe, da se najde in vzdrži v vsakem življenjskem položaju in v vsaki družbi.

Nikdo bi ne mogel opaziti na njem, da se čuti v svoji notranjosti neprostim v katerikoli družbi in da ima občutek, da se premika nespretno. Le on sam se je zavedal, da mu ni bila dana na pot ta družabna sigurnost, temveč da si jo je pridobil potom stroge samovzgoje. Nikdo bi ne prišel na misel, da se mi Hans Ritter vedno gibal v najboljši družbi.

Danes je zopet za par minut zadostil svojim družabnim dolžnostim in si zaželel par minut oddiha in osamljenosti.

Barbka in Lora sta mu nekaj časa izmenoma delali družbo, upoštevaje opomine matere, a konečno se je lotilo mladih dam veselje do plesanja ter sta se izgubili med veselo družbo.

Dvorna svetnica je kraljevala v stranski sobi v zboru mater in sestri sta izkoristili njeno odsotnost v dvorani, da pobegneta. Hans Ritter ni znal namreč plesati. Vsled tega niso vzdržale poleg njega plesaželjne deklice.

Počasi je šel mimo plesajočih parov. S svojimi osem in tridesetimi leti bi se lahko še vedno štel med plasaželjno mladost in mogoče bi rad to ali ono zavrtil v plesu, če bi le znal plesati.

Njegove oči pa so počivale z dopadajanjem na ženskah in deklicah, ki so se vrtile po gladkem parketu. Že od nekdaj je občutil posebno ljubezen za lepe, elegantne dame, ko je še sedel ob ponižni mesečni plači za mizo kontorja ali za svojim pultom v blagajniški sobi velike bančne hiše.

Že takrat se je zbudilo v njem čudno hrepenenje, če je slišal šumeti svilena ženska krila, če je videl iti mimo elegantne ženske v kožuhih ali če je zapazil majhno žensko nožico na stopnjicah ekvipaže. Nato mu je burno utripalo srce, ko si je v živahnih barvah izslikal, kako bi bilo, če bi smel držati tako bitje v svojih rokah.

Pozneje je spoznal, da so številne teh elegantnih žensk le lepo oblečene punčike, brez duše in srca. Raditega je hotel dobiti žensko, ki ni imela le lepe, elegantne zunanjosti, temveč tudi visoko notranjo vrednost, žensko z bogato dušo. In te ni našel dotedaj. Raditega je ostal rajše sam.

Na tem človeku ni bilo opaziti, da je zmožen sanjati ter slediti idealom. Vsi, ki so ga poznali, so vedeli, da je mož dejanja. Zdel se jim je odločen, neizprosen, trd, — človek, ki stremi neomajno za svojimi cilji in ki ima vedno v očeh svojo prednost. Imel je robato čelo, globoko-udrte, jekleno-sive oči, širok podbradek in ozki, stisnjeni ustnici, ki sta bili skoro vedno zaprti.

Njegova postava je bila dobro proporcijonirana in njegove kretnje so imele na sebi nekaj obvladanega.

Ponavadi so zrle njegove oči ostro in hladno. Kot brušeno jeklo pa so blestele, kadar je bil razburjen. Nikdo ni vedel, da znajo te oči zreti v posebnih urah tudi mehko, — le njegova mati je vedela to, — in ta ni izdala tega nikomur, kajti ona je stala daleč proč od družabnih krogov, v katere je zahajal sedaj ter ni prišla skupaj s temi elegantnimi ljudmi.

Hans Ritter je bil sin priprostega rokodelca, ki je postal žrtev svojega poklica, ko je bil deček star komaj deset let. Mati je delala nato naprej ter si prizadevala pošiljati svojega otroka naprej v realko, kamor ga je oče od početka poslal. Težko ji je bilo to včasih, a je vendar dosegla, kar sta želela oče in sin.

(Dalje prihodnjič.)

Laški general justificiral Čehe.

V Pragi je bil letos spomladi gost ondotnih legijonarjev italijanski bradati general Graziani, ki je hodil po češki prestolnici v širokih hlačah in so mu vzklikali povsod koder je hodil. Graziani je bil namreč v svetovni vojni poveljnik čeških legijonarjev, ki so ga jo za njegovo ljubezen do njih. — pozvali v goste, da se mu zahvali. Vest o njegovem obisku v Pragi je šla daleč po svetu, zakaj Italijani niso srečni, če jih ne spremlja povsod velika trobenta. In zgodilo se je, da so vest natisnili tudi ameriški listi in da so o njej zvedeli ameriški Čehi. Ti pa so bili, kakor znano, tudi borci za svobodo in neodvisnost češke države in podoba je, da so celo bolje posvečeni v tajnosti svetovne vojne kakor legijonarji sami. Glasilo čeških ameriških emigrantov je objavilo senzacijonalno vest, da je bil Graziani takšen prijatelj Čehov, da je dal na fronti ustreliti 8 legijonarjev. Sodil jih je preki sod in vsi so bili ustreljeni. Češki legijonarji bodo po tem odkritju gotovo revidirali svoje stališče napram "dobremu očetu".

DVA NENAVADNA SLUČAJA

Na inomoški kliniki so morali te dni izvršiti zdravniki čudno operacijo. Neki ameriški koloraturni pevki, po imenu Elli Florence, je med kosilom obtičala v grlu velika ribja kost. Profesor Herzog, ki je bil pozvan, da izvrši operacijo, je stal pred težko nalogo. Moral je tako postopati, da ni ranil glasilk v grlu, kar bi pomenilo za damo izgubo glasu in konec njene karijere na opernem odru v St. Louisu. Operacija je uspela in pevka bo še naprej lahko razveseljevala Američane s svojim koloraturnim petjem.

V St. Poltnu je v bolnici umrl pomožni delavec Franc Wimmer, velik falot. Pred časom je nekoga napadel in ga oropal. Ko so ga zaprli, je skušal večkrat pobegniti iz ječe, vendar so ga vselej prehiteli. Ko je videl, da ne bo s pobegom iz ječe nič, je dvakrat odlomil rep žlice in konec požrl. V bolnišnici so ga operirali in mu vzeli svinčene repe iz želodca. Te dni je napravil poskus v tretje. Prepeljali so ga v bolnico, iz katere je res pobegnil. Ampak ker je še imel v drobju žlico, se je sam vrnil v bolnico. Vnela se mu je trebušna mrena in temu vnetju je podlegel ne da bi si s tretjo žlico pomagal v življenje in prostost, ki si jo je bil tako zaželel.

Smrtna kosa.

Umrl je na kliniki v Zagrebu v starosti 52 let tovarniški delavec Anton Markelj z Jesenic.

— Na Savi pri Jesenicah je umrla v starosti 86 let Antonija Wergles, mati Ivana Werglesa, mesarja in posestnika na Savi pri Jesenicah.

TIGER NA SVADBI

V Siamu se je pred kratkim vršila svatba. Po poročnem obredu so se svatje razvrstili na prostem v krog, da bi praznovali običaj, kako je tamkaj v navadi. Vse je bilo razigrano. Ko je bila židana volja na vrhuncu, so nekateri treznejši svatje ugotovili, da prihaja od nekod zavijanje. Kmalu je sledil pretresljiv prizor. Med svate je planil tiger, ki je popadel nevesto za rame! Nevesta je obležala v mlakuži krvi in od strahu ni mogla izpregovoriti.

Ženina je tigrov skok tako razjaril, da mu je zasadil sulico v žrelo, vendar ne bi to nič pomagalo, da ni priskočil mahoma na pomoč slučajno navzoči Evropec, ki je napadel tigra z revolverjem. Tigra je zadela krogla tako silovito, da je dvignil šapo, nakar mu je nevesta padla iz krempljev. Potem je zverina pobegnila v gozd, nevesta pa so odnesli k zdravnikom, da so jo obvezali in ji zašili rane.

Jetika v Trstu.

Službeno poročilo o zdravstvenem stanju tržaškega mesta v prvi polovici t. l. označa zdravstvene prilike na sploh za precej zadovoljive, samo pobijanje jetike ne kaže nobenega uspeha. V prvi polovici lanskega leta je bilo naznanjenih 465 primerov jetike, umrlo je za jetiko 234 oseb, letos je bilo prijav 436 in jetika je pobrala 268 oseb. Jetika se torej v Trstu širi.

Glede na slabo prehrano in strašna stanovanja proletarskega ljudstva se temu ni čuditi.

Kretanje parnikov .. Shipping News

15. septembra:
France, Havre (1 A. M.)
Majestic, Cherbourg
Lapland, Cherbourg Antwerpen
New York, Cherbourg, Hamburg
Levithan, Cherbourg
Augustus, Napoli, Genova, (Prvič nov parnik.)

18. septembra:
Orinoco, Hamburg, direktno

19. septembra:
Berengaria, Cherbourg. Skupno potovanje.
George Washington, Cherbourg, Bremen

20. septembra:
Stuttgart, Bremen
Colombo, Palmero, Napoli, Genova

21. septembra:
Saturnia, Trst

22. septembra:
Paris Havre (1 A. M.)
Olympic, Cherbourg
Arabic, Cherbourg, Antwerpen
Minnetonka, Cherbourg
Deutschland, Cherbourg, Hamburg
Berlin, Cherbourg, Bremen
Volendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam

25. septembra:
Reliance, Cherbourg, Hamburg

26. septembra:
Mauretania, Cherbourg

27. septembra:
Dresden, Cherbourg, Bremen

28. septembra:
America, Cherbourg, Bremen

29. septembra:
Ile de France, Havre (1 A. M.)
Homeric, Cherbourg
Belgenland, Cherbourg, Antwerpen
Conte Grande, Napoli, Genova
Veendam, Boulogne, sur Mer, Rotterdam

2. oktobra:
Pres. Wilson Trst
Resolute, Cherbourg, Hamburg
Aquitania, Cherbourg
Pres. Harding, Cherbourg, Bremen

6. oktobra:
France, Havre (1 A. M.)
Majestic, Cherbourg.
Pennland, Cherbourg, Antwerpen
Minnewaska, Cherbourg
Hamburg, Cherbourg, Hamburg
Leviathan, Cherbourg, Bremen
Columbus, Cherbourg, Bremen.
Roma, Napoli, Genova

10. oktobra:
Berengaria, Cherbourg
Pres. Roosevelt, Cherbourg, Bremen.

13. oktobra:
Paris Havre (1 A. M.)
Olympic, Cherbourg
Lapland, Cherbourg
Lapland, Cherbourg
Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg
Conte Grande, Napoli, Genova
Rotterdam, Bologne sur Mer, Rotterdam

17. oktobra:
Mauretania, Cherbourg
George Washington, Cherbourg, Bremen

20. oktobra
Ile de France, Havre (1 A. M.)
Homeric, Cherbourg
Arabic, Cherbourg, Antwerpen
Minnetonka, Cherbourg
New York Cherbourg, Hamburg
Republic, Cherbourg, Bremen
Berlin, Cherbourg, Bremen
Augustus, Napoli, Genova
New Amsterdam, Boulogne sur Mer Rotterdam

23. oktobra:
Reliance, Cherbourg, Hamburg

24. oktobra:
Aquitania, Cherbourg
Leviathan, Cherbourg, Bremen

25. oktobra:
Dresden Cherbourg, Bremen

27. oktobra:
France, Havre (1 A. M.)
Saturnia, Trst
Majestic, Cherbourg
Deutschland, Cherbourg, Hamburg
Volendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam

31. oktobra:
Berengaria, Cherbourg
Pres. Harding, Cherbourg, Bremen

KNJIGARNA GLAS NARODA

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

MOLITVENIKI:

Duša popolna ..... 1.—
Marija Varhinja:
v platno vezano ..... .80
v fino platno 1.00
v celolojd vezano 1.30
v usnje vezano 1.50
v fino usnje vezano 1.70

Rajski glasovi:
v platno vezano 1.00
v fino platno vezano 1.10
v usnje vezano 1.50
v fino usnje vezano 1.70

Skrbi za dušo:
v platno vezano ..... .90
v usnje vezano 1.65
v fino usnje vezano 1.80

Sveta Ura (z debelimi črkami):
v platno vezano ..... .90
v fino platno vezano 1.50
v fino usnje ves. 1.60

Nebesa Naš Dom:
v platno vezano ..... 1.—
v usnje vezano 1.50
v fino usnje vezano 1.80

Kviško srca mala:
v usnje ves. 1.20
v fino usnje ves. 1.50

PRI Jezusu: v celolojd ves. 1.30
poslačeno 1.50

Angleški molitveniki:
(Za mladino)

Child's Prayerbook:
v barvaste platnice vezano ..... .90
Child's Prayerbook:
v belo kost vezano 1.10
Key of Heaven:
v usnje vezano ..... .70
Key of Heaven:
v najfinejše usnje vezano 1.20
(Za odrasle.)
Key of Heaven:
v fino usnje vezano 1.50
Catholic Pocket Manual:
v fino usnje vezano 1.20
Ave Maria:
v fino usnje vezano 1.60

POUČNE KNJIGE:

Abecednik slovenski ..... .25
Angleško slovenska berila 3.00
(Dr. Kern)
Amerika in Amerikanci (Trunk) 8.—
Angeljska služba ali nauk kako se naj strudo k sv. maši ..... .10
Angleško-slov. in slov. angl. slovar .90
Baj naleziljivim boleznim ..... .75
Dva sestavljena pisma:
četvorka in beseda spisano in narisano ..... .25
Cerkniško jezero 1.20
Domači živinozdravnik, trd. vez. .. 1.60
Domači živinozdravnik, broš. 1.25
Domači zdravnik po Knaipu
trdo vezano 1.80
broširano 1.35
Domači vrt, trdo ves. ..... 1.—
Domače in tuje živali v barvanih slikah ..... 1.—
Govedoreja 1.80
Gospodinjstvo ..... 1.—
Jugoslavija, Melik 1. zvezek 1.20
2. zvezek, 1—3 snopiči 1.50
Kubična računica, — po meterski meri ..... .75
Kletarstvo (Skalicky) 2.00
Kratka srbska gramatika ..... .30
Knjiga o lepem vedenju,
Trdo vezano 1.00
Kratka zgodovina Slovencev, Hrvatov in Srbov ..... .20
Kako se postane državljan Z. D. .25
Kako se postane ameriški državljan .15
Knjiga o dostojnem vedenju ..... .50
Ljubavna in snubilna pisma .... .50
Mlekarstvo ..... 1.—
Mladeničem (Jeglič) I. zv. ..... .35
II. zv. ..... .35
Nemško-angleški tolmač 1.40
Največji splošnik ljubavnih pisem .80
Nauk o čebelarstvu ..... .75
Nauk pomagati živini ..... .60
Najboljša slov. Kuharica. 668 str. 5.—
Nasveti za hišo in dom, trd. vez. 1.—
Naše gobe, s slikami. Navodila za spoznavanje užitnih in strupenih gob 1.40
Nemščina brez učitelja —
1. del ..... .90
2. del ..... .50
Slovensko-nemški slovar ..... .80
Ojačen beton ..... .50
O zemljiški knjigi, konverzijah in testamentih ..... .75
Praktični sadjar, trd. vez. 3.00
Perotninarstvo, trd. vez. 1.80
Perotninarstvo, broš. 1.50
Prva čitanka, ves. ..... .75
Prva pomoč, Dr. M. Rus ..... 1.—
Pravila za slike ..... .65
Prikrajevanja polja po živetni meri s vzorci ..... 1.—
Pisemske metnje na alkoholski podlagi ..... .75
Praktični računar ..... .75
Parni kotel, pouk za rabo pare 1.00
Radio, osnovni pojmi iz Radio tehnike, vezano ..... 2.—
broširano 1.75
Ročni splošnik trgovskih, veleiših in ljubavnih pisem ..... .65
Računar v kronski in dinarski veljavi ..... .75
Sadje v gospodinjstvu 1.00
Solnčenje ..... .50
Splošna nevarnost ..... .25
Slike iz živalstva, trdo vezana .... .90
Slovenska narodna mladina,
obsega 452 strani 1.50
Slov. italijanski in italijansko slov. slovar ..... .90
Spretna kuharica; trdo vezana .. 1.65
Sveto Pismo staro in novo zavezo, lepo trdo vezano 3.00
Sadno vino ..... .40
Slovenska slovnica (Bremik)
trdo ves. 1.20
Vsestna kuharica, trdo ves. 1.50
Veliki vsevedež ..... .90
Voščilnica knjižica ..... .50
Zdravilna zeliščа ..... .40
Zel in pivvel, slovar naravnega zdravilstva 1.50
Zbirka domačih zdravil ..... .80
Zgodovina slovenskega naroda
(Graden) 6 zvezkov 3.00
Zgodovina Uporniški pri Slovencih, Hrvatih in Srbih 1.00
Zdravje mladine 1.25

RAZNE POVESTI IN ROMANI:

2 lepo vezani knjigi 7.00
Ana Karenina (Tolstoj) roman
Amerika, povest, dobro, dema najboljo ..... .25
Agitator (Kermik) broš. ..... .20
Andrej Hofer ..... .50
Arsene Lupin ..... .60
Ameriška vedeževalka ..... .35
Beograjski biser ..... .25
Beli mecesen ..... .40
Bela noči (Dostojevski) trdo ves. .75
Bele noči, mali junak ..... .90
Balkansko-Turška vojska ..... .30
Balkanska vojska, s slikami .... .25
Berač s stopnjic pri sv. Roku .... .50
Boy, roman ..... .25
Burska vojska ..... .40
Slika (Marija Kmetova) ..... .25
Bratje dacovnik ..... .60
Božični darovi ..... .35
Božja pot na Šmarno goro ..... .20
Božja pot na Brdo ..... .20
Božja kazen ..... .25
Boj in smaga, povest ..... .90
Cankar: Bela Krizantema ..... .75
" Grešnik Lenard, trd. vez. .90
" Grešnik Lenard, broš. .70
Cvetke ..... .25
Cigarova sreča ..... .25
Cesar Jožef II. ..... .30
Cvetina, Beograjska ..... .50
Čarovnica ..... .25
Črni pasiter, trd. vez. ..... .80
" " broš. ..... .60
Četrtek, t. v. ..... .90
Čebelica ..... .25
Črtice iz življenja na kmetih .... .25
Drobiž, slabi car in ravne povesti — spisal Mučinski ..... .90
Darovana, zgodovinska povest .... .50
Dalmatinske povesti ..... .25
Dekle Eliza ..... .40
Drama v zraku, roman ..... .40
Dolga reka ..... .50
Dobra hči Evstahija ..... .20
Deteljica ..... .50
Deli v srečjem ..... .50
Don Kihot iz La Manhe ..... .40
Dve slike — Njiva, Sinrka — (Meško) ..... .90
Devica Orleanska ..... .50
Dubovni haj ..... .50
Dedek je pravil; Marinka in Skrateljski ..... .40
Elizabeta ..... .25
Fabijola ali cerkev v Katakombah .45
Farovška kuharica ..... .30
Fran Baron Trenk ..... .25
Filozofska zgodba ..... .60
Fra Diavolo ..... .30
Goedovnik (2 zvezka) 1.20
Goličevski katekizem ..... .25
Gospodarica sveta ..... .40
Goetline v stari Ljubljani ..... .60
Grada umira, trda ves. 1.20
Grška Mytologija 1.80
Gusarji ..... .75
Hadži Murat (Tolstoj) ..... .60
Hektorjev meč ..... .75
Hči papeža ..... .50
Hudi čas, Blago duše, veseloigra .... .75
Hedvika ..... .25
Helena (Kmetova) ..... .40
Hudo Brezdno (II. zv.) ..... .25
Humoreska, Groteska in Satira, vezano ..... .75
broširano ..... .60

Izlet gospoda Broučka 1.20
Iz tajnosti prirode ..... .60
Iz modernega sveta, trdo ves. 1.40
Igračke, trdo ves. 1.00
broširano ..... .80
Igralec ..... .75
Jagnje ..... .20
Janko in Metka (za otroke) .... .30
Jernač Zmagovač, Med piasovi .... .50
Jutri (Strug) trd. v. ..... .75
broš. ..... .60
Jurčičevi spisi:
Popolna izdaja vseh 10 zvezkov, lepo vezanih ..... 10.—
Sosedov sin, broš. ..... .40
6. zvezek: Dr. Zober — Tugomer broširano ..... .75
Juan Miserja, povesti iz španskega življenja ..... .90
Kako sem se jaz likal.
(Alešovec) I. zvezek ..... .60
Kako sem se jaz likal,
(Alešovec) II. zvezek ..... .60
Kako sem se jaz likal,
(Alešovec) II. zv. ..... .60
Korejska brata, povest iz misijonov v Koreji ..... .50
Karmen, trdo vez. ..... .40
broširano ..... .30
Kmečki punt, trd. vez. 1.20
Kmečki punt, broš. ..... .90
Knjiga o Džungli ..... .80
Krvna osveta ..... .55
Kuhinja pri kraljici gosji nožici .50
Kaj se je Markaru zmajalo ..... .25
Kralj zlate reke, Črna brata .. .50
Kratke povesti o Antekristu .... .25
Kazaki ..... .20
Kmetske povest, trda ves ..... 1.—
Krištof Kolumb ..... .40
Kraljevič berač ..... .30
Križev pot, roman (Bar) trd. vez. 1.10
Križev pot patra Kupljenika .... .70
Kaj se je izmislil dr. Oks ..... .45
Kako so se vragi ženili ..... .90
Kapetanova hči ..... .75
Levstikovi zbrani spisi ..... .90
1. zv. Pesmi — Ode in elegije — Sonetje — Romance, balade in legende — Tolmač (Levstik) ...70
2. zv. Otroške igre v pesmeh — Različne poezije — Zabavljice in pušice — Jeza na Parnas — Ljudski Glas — Kraljedvorski rokopis — Tolmač (Levstik) .. .70
trdo vez .. 1.00
5. zv. Slika Levstika in njegove kritike in polemike ..... .70
Ljubljanske slike, —Hišni lastnik, Trgovec, Kupčijski stražnik, Uradnik, Jezični doktor, Gostilničar, Klepetulje, Natakarca, Duhovnik, itd. ..... .80
Lucifer, roman 1.00
Lov na žene, roman 1.00
Marjetica ..... .50
Mladi gozdar, broš. ..... .50
Moje življenje ..... .75
Mali Lord ..... .50
Miljonar brez denarja ..... .75
Miklova Zala ..... .50
Mrtvo mesto ..... .75
Martin Krpan z Vrha ..... .50
Mali ljudje. Vsebuje 2. povesti —
Trdo vezano 1.00
Malo življenje ..... .65
Marov krščanski deček in Libanonka ..... .25
Zimo življenja, broširano ..... .50
Mladih trafikantov kratki življenje ..... .75
Materino srce ..... .20
Milinarjev Janez ..... .50
Maceljne ..... .40
Mrtvi Gostoš ..... .25

Naročilom je priložiti denar, bodisi v gotovini, Money Order ali poštne znamke po 1 ali 2 centa. Če pošljete gotovino, rekomandirajte pismo.

Ne naročajte knjig, katerih ni v ceniku.

Knjige pošiljamo poštnine prosto

"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York

6 DNI PREKO OCEANA

Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih parnikih:

Paris — 21. sept. — 12. okt.
Ile de France 28. sept.; 19. okt.
France — 5. okt. — 26. okt.
(Ob polnoči.)

Najkrajša pot po železnici. Vsakdo je v posebni kabini z vsemi modernimi udobnosti. -- Pijača in slavna francoska kuhinja. Izredno nizke cene.

Vprašajte katerekoli pooblaščenega agenta ali

FRENCH LINE
19 State Street,
New York, N. Y

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je poučen o potnih listih, pritjagi in drugih stvareh. Vsled naše dolgoletne izkušnje Vam mi zamoremo dati najboljša pojasnila in priporočamo, vedno le prvovrstne brzoparnike.

Tudi nedržavljani zamorejo potovati v stari kraj; toda preskrbeti si morajo dovoljenje ali permit iz Washingtona, bodisi za eno leto ali 6 mesecev in se mora delati prošnjo vsaj en mesec pred odpotovanjem in to naravnost v Washington, D. C., na generalnega naseliniškega komisarja.

Glasom odredbe, ki je stopila v veljavo 31. julija 1926 se nikomur več ne pošlje permit po pošti, ampak ga mora iti iskat vsak prosilec osebno, bodisi v najbližji naseliniški urad ali pa ga dobi v New Yorku pred odpotovanjem, kakor kdo v prošnji zaprosi. Kdor potuje ven brez dovoljenja, potuje na svojo lastno odgovornost.

KAKO DOBITI SVOJCE IZ STAREGA KRAJA

Od prvega julija je v veljavi nova ameriška priseljeniška postava. Glasom te postave zamorejo ameriški državljani dobiti svoje žene in neporočene otroke izpod 21. leta ter ameriške državljanke svoje može s katerimi so bile pred 1. junijem 1928. leta poročene, izven kvote.

Jugoslovanska kvota znaša še vedno 671 priseljencev letno. Do polovice te kvote se upravičeni starši ameriških državljanov, možje ameriških državljank, ki so se po 1. junija 1928. leta poročili in priseljenci, oziroma žene in neporočeni otroci izpod 21. leta onih nedržavljanov, ki so bili postavno pripuščeni v to dečelo za stalno bivanje tu. Vsi ti imajo prednost v kvoti, od ostalih sorodnikov, kakor: bratov, sester, nečakov, nečakinj itd., ki spadajo v kvoto brez vsake prednosti v isti, pa se ne sprejema nikakih prošenj za ameriškanske vizeje.

SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street
NEW YORK